

Boekbespreking: Zo verliep de tijd die me toegemeten was

Over de zin van een bijzonder leven

Dirk Van Duppen

Terugblikken op het leven dat achter je ligt, zien wat je betekend hebt voor anderen: dat is wat Dirk Van Duppen in dit boekje doet. Het is het relaas van een man die een half jaar de tijd kreeg, tussen zijn diagnose en zijn dood, om zijn verhaal in de wereld te zetten: over zijn gevecht tegen onrecht, zijn overwinningen en verandering. Een boekje over de stenen die één mens in een rivier kan verleggen, een bijzonder mens maar ook gewoon een mens.

30 augustus 2019 leest Dirk Van Duppen, huisarts bij Geneeskunde voor het Volk, in zijn eigen medisch dossier het verdict: terminale pancreaskanker. Terwijl hij de boodschap verwerkt, besluit hij "te doen wat ik nog wilde doen". Dat is de tijd die hem rest nog mooi af te sluiten met zijn geliefden én zijn verhaal met de wereld te delen. Dat laatste via lezingen, interviews en een boekje. Op 122 pagina's schrijft Thomas Blommaert het verhaal van Dirk uit. Een levensverhaal van engagement, moed, veerkracht en verbinding.

In vogelvlucht

Het leven van Dirk is voortgestuwd door verontwaardiging over onrecht. Als jonge man, voor hij gaat

studeren, werkt Dirk als arbeider in een leerlooierij. Hij kaart daar in naam van de arbeiders de arbeidsomstandigheden aan. Hij sluit zich aan bij Amada, de voorloper van de Belgische PVDA (= vergelijkbaar met de Nederlandse SP) en zal zich zijn hele leven voor die politieke partij inzetten.

Als arts

Zijn netwerk en invloed gaan veel breder dan die van een partij alleen. Na zijn studies wil Dirk een artspraktijk van Geneeskunde voor het Volk oprichten. Maar zijn vrouw overtuigt hem om eerst te gaan werken in de Palestijnse vluchtelingkampen in Libanon. Daar komt hij in de meest hopeloze situaties terecht.

Sinaasappelboom

Op de vraag van Dirk hoe de Palestijnen dit volhouden vertelt Ali Abu Toq "... een verhaal over een boer die een sinaasappelboompje plant. Het duurt zeven jaar voor zo'n boompje vruchten draagt. Dat zijn de wetten van de natuur. Als je die kent dan zal je het boompje blijven verzorgen, ook al pluk je er niet onmiddellijk de vruchten van. Maar als je dat niet beseft, raak je snel gefrustreerd" (p. 45-46).

Van persoonlijk naar maatschappelijk

Als Dirk via zijn praktijk op onrecht stoot, gaat hij op zoek naar de wortel. Zo gaat hij de strijd aan tegen de farmaceutische sector. Zijn boek *De Cholesteroloorlog* zet veel in beweging en leidt tot een wetswijziging rond geneesmiddelen in het Belgisch parlement.

Nog groter is de overwinning rond fijnstof: Dirk merkt dat zes op de tien kleuters met longproblemen kampen. De link met het nabijgelegen snelwegencomplex en het effect van fijnstof is duidelijk, terwijl de overheid plannen smeedt voor een nog veel groter project. Samen met andere actievoerders verkrijgen ze een referendum waar de meerderheid van de Antwerpenaars zich tegen de plannen van de Lange Wapperbrug uitspreekt. Er wordt uiteindelijk 1,25 miljard vrijgemaakt om de autosnelweg te overkappen.

Straat-raad-straat

Dirk licht zijn aanpak toe: "Er zijn ettelijke parallelen tussen de cholesteroloorlog en het verzet tegen de Lange Wapper. Je vertrekt vanuit de concrete problemen van je patiënten, dat voorrecht heb je als dokter voor het Volk. Je onderzoekt hoe ernstig die problemen zijn, je doet je eigen studiewerk, neemt

literatuur door, werkt aan wetenschappelijke onderbouwing. Je maakt een dossier met een antwoord. En daarmee ga je, in samenwerking met patiënten en met actiegroepen en het middenveld, sensibiliseren mobiliseren, organiseren. Je hanteert daarbij het principe straat-raad-straat: Je brengt problemen van de straat op een politiek orgaan, een raad, en kopelt dan terug" (p 93).

Tot slot

"Ik trek me op aan de gerustheid dat mijn werk wordt voortgezet. David won van Goliath, niet als individu maar als collectief. (...) Ik zie de wereld kantelen. Ik geloof dat het goed komt" (p. 122). Hiermee eindigt Dirk's laatste boek. In januari 2020 sprak hij in de Roma in Borgerhout nog een volle zaal toe. Nadien verdween hij in de geborgenheid van zijn gezin. Op 30 maart, tijdens de lockdown is hij overleden. ■

Referentie

- Van Duppen, D. opgetekend door T. Blommaert. (2020). *Zo verliep de tijd die me toegewezen was*. Antwerpen: EPO.

Marieke Genard, redactielid *LoopbaanVisie*